

**QUALITY ANALYSIS OF THE PLAYGROUNDS IN THE URBAN
AXIS BISTRIȚA-BECLEAN-NĂSĂUD- SÂNGEORZ-BĂI,
LAYOUT MODELS**

**ANALIZA CALITĂȚII LOCURILOR DE JOACĂ DIN AXA URBANĂ
BISTRIȚA-BECLEAN-NĂSĂUD-SÂNGEORZ-BĂI, MODELE DE
AMENAJARE**

TĂȚAR Alexandru Marius, Universitatea Babeș-Bolyai Cluj-Napoca,
Facultatea de Geografie România
<https://orcid.org/0000-0002-8624-7260>

Abstract: Being outdoors is one of the strongest correlates of physical activity in children. Playgrounds are spaces specially designed to enable and foster physical activity in children. A quantitative, observational study of ten playgrounds in the urban axis was conducted. Playground spatial features were captured using an audit instrument and the playground manual of the town. Recreational area usage and children's physical activity levels were assessed using a modified version of the System for Observing Play and Leisure Activity in Youth. Negative binomial models were used to analyse the count data.

This study aimed to analyse the relationship between the spatial features of public playgrounds and the usage and physical activity levels of children playing in them. Public playgrounds are often criticised for not corresponding to children's needs for outdoor play areas. However, some playgrounds appear more visited and interesting to users than others. This study reviewed the literature on playground qualities and then explored some well-functioning practical examples to identify factors affecting playground attractiveness.

A quantitative, observational study was conducted of ten playgrounds in the urban axis Bistrita – Beclean – Năsăud – Sângeorz-Băi. The recreational area's spatial features were captured using an audit instrument and the playground manual of the town. Playground usage and physical activity levels of children were assessed using a modified version of the System for Observing Play and Leisure Activity in Youth. Negative binomial models were used to analyze the count data.

The research analyses the state of playgrounds in the mentioned Urban Axis and proposes models for the development of playgrounds. A descriptive approach is used to determine the role of the playground. This research is expected to answer how to realize a better space for children in their social life and growth.

Keywords: Outdoor play, playground use, Children- playground role, Physical activity, state of playgrounds, urban axis Bistrița – Beclean – Năsăud – Sângeorz-Băi

Abstract: A fi în aer liber este una dintre cele mai puternice corelații ale activității fizice la copii. Terenurile de joacă sunt spații special concepute pentru a permite și a încuraja activitatea fizică la copii. A fost realizat un studiu cantitativ, observațional, asupra a zece locuri de joacă din axa urbană. Caracteristicile spațiale ale locurilor de joacă au fost surprinse cu ajutorul unui instrument de audit și al manualului locurilor de joacă din oraș. Utilizarea spațiilor de recreere și nivelurile de activitate fizică ale copiilor au fost evaluate cu ajutorul unei versiuni modificate a Sistemului de observare a jocurilor și a activităților de agrement la tineri. Modelele binomiale negative au fost utilizate pentru a analiza datele de numărare. Acest studiu a urmărit să analizeze relația dintre caracteristicile spațiale ale locurilor de joacă publice și nivelurile de utilizare și de activitate fizică ale copiilor care se joacă în acestea. Locurile de joacă publice sunt adesea criticate pentru că nu corespund nevoilor copiilor în materie de spații de joacă în aer liber. Cu toate acestea, unele locuri de joacă par mai vizitate și mai interesante pentru utilizatori decât altele. Acest studiu a trecut în revistă literatura de specialitate privind calitățile locurilor de joacă și apoi a explorat câteva exemple practice care funcționează bine pentru a identifica factorii care afectează atractivitatea locurilor de joacă. A fost realizat un studiu cantitativ, observațional, pe zece locuri de joacă din axa urbană Bistrița – Beclean – Năsăud – Sângeorz-Băi. Caracteristicile spațiale ale zonei de recreere au fost surprinse cu ajutorul unui instrument de audit și al manualului locurilor de joacă din oraș. Utilizarea locurilor de joacă și nivelurile de activitate fizică ale copiilor au fost evaluate cu ajutorul unei versiuni modificate a Sistemului de observare a activității de joacă și de agrement la tineri. Modelele binomiale negative au fost utilizate pentru a analiza datele de numărare.

Cercetarea analizează starea locurilor de joacă din Axa Urbană menționată și propune modele pentru dezvoltarea locurilor de joacă. Se utilizează o abordare descriptivă pentru a determina rolul locului de joacă. Se așteaptă ca această cercetare să răspundă la modul de realizare a unui spațiu mai bun pentru copii în viața socială și creșterea lor.

Cuvinte-cheie: Joc în aer liber, utilizarea locurilor de joacă, Rolul copiilor-loc de joacă, Activitate fizică, Starea locurilor de joacă, axa urbană Bistrița -Beclean - Năsăud-Sângeorz-Băi

Introducere

Activitatea fizică la copii și adolescenți reprezintă baza unei creșteri sănătoase. În plus, obiceiurile legate de stilul de viață se dezvoltă în cursul copilăriei și al adolescenței și pot persista până la vârsta adultă (Rauner et al. 2015). Numeroase studii au arătat că copiii și adolescenții activi din punct de vedere fizic sunt mai activi pe tot parcursul vieții decât omologii lor inactivi (Telama 2009). Cu toate acestea, mulți copii din întreaga lume nu respectă orientările privind activitatea fizică și nu sunt suficient de activi pentru a crește sănătoși

(Hallal et al. 2012). Conform teoriei cognitive sociale (Bandura 1986), atât mediul social, cât și cel fizic influențează comportamentul și viceversa. O gamă largă de studii a arătat că mediul de vecinătate este un context fizic esențial, având un impact considerabil asupra tiparelor de activitate fizică ale copiilor și adolescenților (de Vet et al. 2011; Ding et al.2011)

Terenurile de joacă sunt locuri special amenajate pentru a oferi copiilor oportunități de joacă și de activitate fizică, facilitând astfel o dezvoltare sănătoasă (Broekhuizen et al. 2014). Cu diverse echipamente și spații de joacă, acestea oferă affordances care nu determină neapărat activitățile copiilor, ci oferă posibilități de acțiune. (Tabelul 1) Broekhuizen et al. (2014) au efectuat o analiză sistematică a valorii terenurilor de joacă (pre)școlare asupra nivelului de activitate fizică a copiilor și au constatat asocieri pozitive între furnizarea de echipamente de joacă (portabile și fixe), dimensiunea terenului de joacă și densitatea redusă a terenului de joacă (copii pe metru pătrat) asupra activității fizice la copiii de vârstă școlară. Într-o altă analiză, a fost investigată, de asemenea, contribuția designului locurilor de joacă la creșterea nivelului de activitate fizică în mediul școlar și a arătat că marcajele de pe terenul de joacă plus structurile fizice cresc activitatea fizică în timpul pauzelor (Escalante et al. 2014).

Acest studiu, un loc de joacă incluziv, este rezultatul cunoștințelor și experienței dobândite în proiectarea și construirea de locuri de joacă incluzive în axa urbană. Ceea ce face ca acest proces să fie unic este abordarea de mobilizare a comunităților și proiectarea centrată pe om. Aceasta înseamnă implicarea activă a diversilor actori din cadrul comunităților locale: administrația locală, sectorul corporatist, organizațiile societății civile, mediul academic, organizațiile sportive și cetățenii.

Prin componentele lor, locurile de joacă incluzive ar trebui să ofere nu numai facilități de înaltă calitate pentru copiii cu dizabilități, ci să devină și locuri de întâlnire, socializare și învățare pentru toți copiii, indiferent de dizabilități/stadiul de dezvoltare al acestora.

Metodologie

A. Program și protocol de observare

Au fost selectate un instrument de audit și un instrument de observare directă pentru a surprinde aspecte ale locurilor de joacă și ale utilizării acestora, precum

și nivelurile de activitate fizică ale utilizatorilor. În iulie 2023, observatori instruiți au efectuat un audit pentru a evalua caracteristicile hardware și aspectele calitative ale locurilor de joacă selectate prin inspectarea activă a acestora. Pentru a verifica fiabilitatea testului de testare-retest a instrumentului de audit, fiecare loc de joacă a fost examinat de doi observatori independenți. Manualul SOPLAY (System for Observing Play and Leisure Activity in Youth) (McKenzie 2006) a fost utilizat pentru a ghida procedurile de colectare a datelor privind activitatea fizică și utilizarea locurilor de joacă. Trei observatori au fost inițial instruiți și au testat pilot instrumentul de observare în mai 2023. Formarea observatorilor a cuprins cursuri în clasă și teste pilot pe teren. După testarea pilot, observatorii instruiți au vizitat locurile de joacă din mai până în iulie 2023 pentru perioade de investigație cu durata de 1 h între orele 10 a.m. și 8 p.m. pentru a efectua observații directe bazate pe o procedură de eșantionare în timp momentan. În zilele de școală, observațiile au avut loc între orele 12.00 și 20.00, iar în perioada vacanței de vară (30 iulie - august) între orele 10.00 și 20.00.

Pentru a controla timpul și observatorii, toate locurile de joacă au fost examinate în mod egal de către toți observatorii, iar orele de investigație au fost distribuite în mod egal pe parcursul zilei (între orele 10.00 și 20.00 în timpul sărbătorilor și între orele 12.00 și 20.00). În timpul fiecărei ore de observare, procedura de observare a fost repetată de până la patru ori.

În timpul acestor perioade, observatorii au avut o poziție fixă în locul de joacă (de exemplu, o bancă situată central) din care a fost posibilă observarea întregului loc de joacă. Pentru a evita reactivitatea, observatorii s-au comportat cât mai discret posibil. La cererea părinților sau a supraveghetorilor, observatorii au oferit o scrisoare informativă care conținea detalii despre obiectivele și procedura studiului, despre cercetătorii și instituțiile responsabile și despre măsurile de securitate a datelor. Observatorii au oferit, de asemenea, informații verbale despre colectarea de date în locul de joacă și despre studiu atunci când au fost solicitate.

B. Analiza variabilelor privind calitatea locului de joacă riterii și indicatori

Scopul care stă la baza analizei variabilelor de calitate și a elaborării criteriilor și indicatorilor este acela de a obține o descriere detaliată a rolului locului de

joacă în realizarea axei urbane ca oraș prietenos cu copiii prin prezentarea cazului apărut în zona analizată.

Există mai multe etape, cum ar fi: identificarea și cartografierea formei locului de joacă, analiza calităților locului de joacă, care sunt determinate de mai multe variabile (securitate, confort, completitudinea elementelor de sprijin și accesibilitate) și analiza rolului locului de joacă în realizarea unui oraș prietenos pentru copii. Rezultatul așteptat este oferirea unei recomandări bune pentru părinții care au copii cu vârste cuprinse între 0 și 14 ani și pentru administrația locală de a oferi un loc de joacă ca spațiu deschis liber, adecvat rolurilor și funcțiilor sale, pentru interacțiunea și comunicarea copiilor.

Copiii la vârstele lor de dezvoltare până la vârsta școlară trebuie să beneficieze de o proporție egală de timp între joacă și învățare. Mai mult, în funcție de stadiul de vârstă, cei care mai au nevoie să se joace sunt proporția copiilor cu vârste cuprinse între 0 și 14 ani. Iată descrierea stadiului de vârstă al copiilor (Woolfson, 2001):

- Vârsta 0-1 an, numit bebeluș;
- Vârsta 1-3 ani, numit toddler;
- Vârsta 3-5 ani, numită copilărie;
- Vârsta 5-12 ani, vârsta școlilor de educație de bază;
- Vârsta de 12-14 ani, denumită vârsta preadolescenței.

Una dintre componentele evidențiate în dezvoltarea sistemului este infrastructura, mai exact locul de joacă pentru copii ca loc de activități pentru copii. Locul de joacă pentru copii este un spațiu deschis, cu utilizare specifică, cu dotări speciale care sunt benefice pentru copiii care desfășoară activități de joacă sau urmăresc jocurile, spectacolele și alte activități organizate, având libertatea de a alege în funcție de dotările existente. Un loc de joacă este un loc în care copiii își dezvoltă inteligența și personalitatea în viața socială.

Acesta este locul în care copiii iau contact și interacționează cu mediul social, ceea ce a contribuit în cele din urmă la formarea caracterului copiilor (Hurlock, 1978).

Conform Convenției cu privire la drepturile copilului, un punct important căruia ar trebui să i se acorde atenție este dreptul copiilor la joacă, care se referă la disponibilitatea zonelor verzi și a spațiilor deschise. Un loc de joacă ar trebui să fie amplasat în apropierea casei, în special pentru copiii mai mici sau cu

dizabilități. Calitatea locurilor de joacă pentru copii este determinată de mai multe variabile (Moore, 1992):

□ Securitate; înseamnă că este protejat de diverse perturbări (trafic, infracțiuni, accidente etc.). Indicatorii sunt; distanța față de așezări ≤ 200 m, vizibilitatea la îndemâna supravegherii părinților și distanța față de activitățile centrului ≤ 100 m;

□ Siguranță; în cadrul locului de joacă pentru copii înseamnă că nu face rău/nu pune în pericol copiii. Indicatorii de siguranță în locurile de joacă pentru copii sunt: distanța față de vehiculele care trec > 5 m, lipsa firelor ca limite ascuțite, curbura abruptă a terenului / prea strâmbă și lipsa materialelor de joacă care pun în pericol siguranța copiilor;

□ Timp liber; Locurile de joacă pentru copii trebuie să aibă un mediu confortabil, fără distrageri în jur, să nu existe gunoaie împrăștiate, să fie disponibile locuri de ședere, coșuri de gunoi și copaci umbroși. Acest spațiu a evitat, de asemenea, să fie o zonă cu utilizări multiple, cum ar fi parcare
Studiul actual a arătat că utilizarea și nivelurile de activitate fizică diferă de la un loc de joacă la altul și că caracteristicile spațiale ale locului de joacă au fost legate de utilizarea locului de joacă și de nivelurile de activitate ale copiilor.

Bibliografie:

1. RAUNER A, JEKAUC D, MESS F, SCHMIDT S, WOLL, A. Tracking physical activity in different settings from late childhood to early adulthood in Germany: the MoMo longitudinal study, 2015 BMC Public Health;15:391. doi 10.1186/s12889-015-1731-4. [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
2. TELAMA R., Tracking of physical activity from childhood to adulthood: a review, 2009 Obes Facts;2:187–195. doi 10.1159/000222244. [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar].
3. BANDURA A., Social foundations of thought and action: a social cognitive theory. Englewood Cliffs: Prentice Hall; [Google Scholar], 1989.
4. HALLAL PC, ANDERSEN LB, BULL FC, GUTHOLD R, HASKELL W, EKELUND U, LANCET, Physical Activity Series Working Group Global physical activity levels: surveillance progress, pitfalls, and prospects 2012,

- Lancet;380:247–257. 10.1016/S0140-6736(12)60646-1. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
5. DE VET E, DE RIDDER DTD, DE WIT JBF, Environmental correlates of physical activity and dietary behaviours among young people: a systematic review of reviews,2011, *Obes Rev*;12:e130–e142. 10.1111/j.1467-789X.2010.00784.x. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
 6. DING D, SALLIS JF, KERR J, LEE S, ROSENBERG DE. Neighbourhood environment and physical activity among youth: a review. *Am J Prev Med*. 2011;41:442–455. 10.1016/j.amepre.2011.06.036. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
 7. BROEKHUIZEN K, SCHOLTEN AM, DE VRIES SI, The value of (pre)school playgrounds for children's physical activity level: a systematic review 2014, *Int J Behav Nutr Phys Act*;11:28. doi 10.1186/1479-5868-11-59. [PMC free article] [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
 8. ESCALANTE Y, GARCIA-HERMOSO A, BACK K, SAAVEDRA JM.(2014), Playground designs to increase physical activity levels during school recess: a systematic review.,2014, *Health Educ Behav*;41:138–144. doi 10.1177/1090198113490725. [PubMed] [CrossRef] [Google Scholar]
 9. McKENZIE TL., SOPLAY. System for observing play and leisure activity in youth: description and procedures manual. San Diego: San Diego State University. [Google Scholar], 2006.